

THỰC TRẠNG ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ DẠY HỌC CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ DỰA TRÊN CHUẨN HIỆU TRƯỞNG

GS. TS. NGUYỄN HỮU CHÂU - NGUYỄN ANH THUẬN

1. Đặt vấn đề

Trong xu thế chuẩn hóa giáo dục, đánh giá chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng là việc làm cần thiết và có ý nghĩa quan trọng. Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) đã ban hành Chuẩn hiệu trưởng kèm theo Thông tư số 29/2009/TT-BGDĐT ngày 22/10/2009 gồm 3 tiêu chuẩn (tiêu chuẩn 1: Phẩm chất chính trị và đạo đức nghề nghiệp; tiêu chuẩn 2: Năng lực chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm; tiêu chuẩn 3: Năng lực quản lý nhà trường) với 23 tiêu chí, 57 yêu cầu. Dựa trên chuẩn này, các trường trung học đã thực hiện đánh giá hiệu trưởng, tuy nhiên thực tiễn cho thấy còn nhiều khó khăn, bất cập. Vấn đề đặt ra là: Nội dung chuẩn, quy trình đánh giá hiệu trưởng theo chuẩn của Bộ GD&ĐT còn có những hạn chế, bất cập gì và có thể đánh giá chất lượng thật sự về quản lý dạy học của người hiệu trưởng các trường phổ thông nói chung và hiệu trưởng các trường THCS nói riêng dựa

mẹ HS và HS. Chúng tôi đã nhận được 1359 phiếu trả lời các câu hỏi nghiên cứu, trong đó có 11 phiếu trả lời của cán bộ Sở GD&ĐT, 28 phiếu trả lời của cán bộ Ủy ban nhân dân quận/huyện, 70 phiếu trả lời của cán bộ Phòng GD&ĐT, 200 phiếu trả lời của hiệu trưởng, 200 phiếu trả lời của phó hiệu trưởng, 400 phiếu trả lời của các tổ trưởng chuyên môn, 200 phiếu của giáo viên, 50 phiếu của cha mẹ HS và 200 phiếu của HS. Dưới đây là một số kết quả được trích ra từ quá trình nghiên cứu.

3. Tổng hợp và phân tích số liệu khảo sát

3.1. Về tính cần thiết của đánh giá hiệu trưởng và đánh giá chất lượng quản lý dạy học của hiệu trưởng

Bảng tóm tắt dưới đây mô tả tỉ lệ các ý kiến thu thập được từ các phiếu hỏi có liên quan tới mức độ cần thiết của việc đánh giá hiệu trưởng và đánh giá chất lượng dạy học của hiệu trưởng (xem bảng 1).

Bảng 1: Mức độ cần thiết của việc đánh giá hiệu trưởng và đánh giá chất lượng dạy học của hiệu trưởng

Nội dung khảo sát	Mức độ cần thiết					
	Rất cần thiết	Cần thiết	Bình thường	Ít cần thiết	Hoàn toàn không cần thiết	Ý kiến khác
Vấn đề						
Mức độ cần thiết của việc đánh giá hiệu trưởng	34,45%	25,17%	24,12%	13,71%	2,55%	0%
Mức độ cần thiết của việc hiệu trưởng quan tâm đến quản lý dạy học	33,23%	28,77%	25,11%	11,77%	1,12%	0%
Mức độ cần thiết của đánh giá chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng	35,12%	29,88%	21,89%	12,09%	1,02%	0%

trên chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT được không? Chúng tôi đã tiến hành một nghiên cứu thực tiễn về vấn đề này.

2. Mô tả khảo sát

Một nghiên cứu đã được tiến hành trên địa bàn thành phố Hải Phòng với các phương pháp sau: 1/ Phỏng vấn các nhà khoa học, các nhà quản lý giáo dục; 2/ Phỏng vấn các hiệu trưởng và giáo viên; 3/ Quan sát hoạt động đánh giá hiệu trưởng; 4/ Xem xét hồ sơ đánh giá hiệu trưởng; 5/ Thu thập ý kiến bằng phiếu hỏi. Các nội dung nghiên cứu liên quan tới các vấn đề: Tính cần thiết của việc đánh giá chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng; mức độ rõ ràng của những tiêu chí và chỉ số trong chuẩn hiệu trưởng có liên quan đến quản lý dạy học; quy trình đánh giá hiệu trưởng đang được các trường vận dụng. Đối tượng khảo sát bao gồm các cán bộ quản lý, giáo viên, cha

Bảng tóm tắt dưới đây (xem bảng 2) mô tả tỉ lệ các ý kiến thu thập được từ các phiếu hỏi khẳng định mục đích đánh giá hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT.

Bảng 2: Tỉ lệ ý kiến khẳng định mục đích đánh giá hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT

Vấn đề	Đồng ý	Không đồng ý	Ý kiến khác
Đánh giá hiệu trưởng theo chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT chỉ là đánh giá phẩm chất, năng lực của hiệu trưởng chưa phải là đánh giá chất lượng quản lý của hiệu trưởng	98,72%	1,28%	0%

Trong các trao đổi, nhiều hiệu trưởng, phó hiệu trưởng và cán bộ quản lý đều khẳng định: đánh giá hiệu trưởng là một việc làm cần thiết; nhiệm vụ quan

trọng số một đối với quản lý nhà trường là quản lý dạy học. Khi xem xét hồ sơ quản lý của hiệu trưởng, chúng tôi thấy việc lưu trữ chưa khoa học, thiếu hồ sơ so với

quy định. Khi yêu cầu hiệu trưởng liệt kê những năng lực quản lý dạy học và hệ thống những công việc quản lý mà hiệu trưởng phải làm thì họ liệt kê không đầy đủ.

Bảng 3: Tỷ lệ ý kiến liên quan tới nội dung chuẩn hiệu trưởng do Bộ GD&ĐT quy định

Nội dung khảo sát	Mức độ đồng ý					
	Rất đồng ý	Đồng ý	Bình thường	Không đồng ý	Hoàn toàn không đồng ý	Ý kiến khác
1. Nội dung chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT xác định đầy đủ, chi tiết năng lực lãnh đạo, quản lý của người hiệu trưởng	15,68%	22,32%	40,11%	16,74%	5,15%	0%
2. Chuẩn hiệu trưởng đánh giá được năng lực lãnh đạo, quản lý của hiệu trưởng trong xu thế đổi mới quản lý giáo dục	18,26%	21,84%	42,01%	15,67%	2,22%	0%
3. Chuẩn hiệu trưởng đánh giá được chất lượng quản lý của hiệu trưởng trong xu thế đổi mới quản lý giáo dục	1,23%	3,53%	23,45%	32,98%	38,81%	0%
4. Chuẩn hiệu trưởng bao quát đầy đủ các hoạt động quản lý của hiệu trưởng và có đủ các tiêu chí, chỉ số thực hiện	14,46%	15,54%	19,78%	19,07%	31,15%	0%
5. Các tiêu chí, chỉ số xác định rõ ràng, tường minh, chi tiết các yêu cầu, dấu hiệu nhận biết	14,85%	15,15%	29,23%	30,63%	10,14%	0%
6. Số lượng tiêu chí, chỉ số, yêu cầu đủ cho từng lĩnh vực của chuẩn và các tiêu chí, chỉ số, yêu cầu cần thiết đối với hiệu trưởng hiện nay	12,57%	25,43%	26,12%	23,55%	12,33%	0%
7. Chuẩn hiệu trưởng độc lập, không trùng lặp các tiêu chí, chỉ số, yêu cầu	19,13%	25,09%	29,87%	20,57%	5,34%	0%
8. Chuẩn hiệu trưởng gợi ý xác định thông tin, minh chứng đánh giá	5,25%	7,33%	19,32%	27,66%	40,44%	0%
9. Chuẩn hiệu trưởng dùng chung để đánh giá hiệu trưởng trường Trung học phổ thông và Trung học cơ sở	5,01%	9,07%	13,81%	26,73%	45,38%	0%
10. Dùng chuẩn hiệu trưởng có thể đánh giá phó hiệu trưởng (đặc biệt phó hiệu trưởng chuyên môn)	4,23%	4,67%	19,05%	29,90%	42,15%	0%
11. Chuẩn hiệu trưởng thích ứng với những thay đổi, với yêu cầu xã hội hóa và hiện đại hóa giáo dục	13,14%	13,74%	20,12%	24,77%	28,23%	0%
12. Chuẩn hiệu trưởng có tiêu chí, chỉ số, yêu cầu liên quan đến quản lý dạy học	25,07%	23,93%	23,34%	15,53%	12,13%	0%
13. Dùng chuẩn hiệu trưởng tách được các tiêu chí, chỉ số, yêu cầu liên quan đến quản lý dạy học	8,08%	11,92%	19,45%	26,43%	34,12%	0%
14. Các tiêu chí, chỉ số, yêu cầu liên quan đến quản lý dạy học so với tổng số tiêu chí, chỉ số, yêu cầu đảm bảo thể hiện vai trò của quản lý dạy học	22,13%	21,76%	30,11%	18,91%	7,09%	0%
15. Các tiêu chí, chỉ số, yêu cầu liên quan đến quản lý dạy học có thể dùng làm căn cứ để nhận biết, xếp loại, đánh giá chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng	9,12%	11,88%	23,45%	23,40%	32,15%	0%
16. Những tiêu chí, chỉ số thực hiện của chuẩn hiệu trưởng định hướng cho hoạt động quản lý dạy học	5,01%	8,89%	23,78%	28,04%	34,28%	0%
17. Xác định được chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng qua kết quả tổng hợp điểm số của các tiêu chí, chỉ số liên quan đến quản lý dạy học	9,78%	12,22%	19,67%	25,21%	33,12%	0%
18. Chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT đánh giá chính xác chất lượng quản lý dạy học của hiệu trưởng	3,41%	9,44%	14,15%	31,56%	41,44%	0%

Qua kết quả khảo sát, số ý kiến được hỏi cho rằng: đánh giá hiệu trưởng là quan trọng và rất cần thiết (34,45%); quản lý dạy học là công việc chính của người hiệu trưởng (33,23%); nghiên cứu chất lượng quản lý, chất lượng quản lý dạy học và đánh giá chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng là một yêu cầu bức thiết (35,12%). Cũng nhiều ý kiến cho rằng rất tiếc cho tới thời điểm này ngay cả nội hàm của các khái niệm đó cũng chưa được xác định rõ ràng, sâu sắc và toàn diện (37,02%). Nhiều ý kiến cho rằng: Đánh giá hiệu trưởng hiện nay mới chỉ dừng lại ở đánh giá phẩm chất, năng lực của hiệu trưởng, chưa phải là đánh giá chất lượng quản lý của hiệu trưởng (98,72%).

3.2. Về nội dung chuẩn hiệu trưởng do Bộ GD&ĐT quy định

Chúng tôi đã trao đổi với hiệu trưởng, phó hiệu trưởng về nội dung chuẩn hiệu trưởng (xem bảng 3). Các ý kiến đều cho rằng việc Bộ GD&ĐT ban hành chuẩn hiệu trưởng đã đáp ứng yêu cầu hiện nay. Tuy nhiên, chuẩn hiệu trưởng còn nhiều thiếu sót, chỉ số không rõ nội hàm, còn một vài tiêu chí, chỉ số chưa xác định tường minh yêu cầu. Các yêu cầu về năng lực ngoại ngữ và ứng dụng công nghệ thông tin còn cao so với thực chất năng lực của đa số cán bộ quản lý giáo dục. Các ý kiến đều khẳng định: Trong chuẩn hiệu trưởng về hình thức khó nhận ra những tiêu chí, chỉ số trùng lặp nhưng về nội dung thực chất còn trùng lặp. Các ý kiến cho rằng còn nhiều tiêu chí chưa rõ để làm căn cứ nhận biết, xếp loại, đánh giá. Khi xem xét hồ sơ đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng, chúng tôi thấy trong hồ sơ có đủ các phiếu đánh giá, biên bản theo yêu cầu nhưng minh chứng không đảm bảo. Chúng tôi đã dự một số buổi họp đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng tại một số trường, kết quả thấy: không khí nhiều cuộc họp chưa thật sự dân chủ; thiếu những ý kiến thẳng thắn, có chất lượng; các ý kiến góp ý né tránh, phần lớn những ý kiến góp ý cho hiệu trưởng đều cổ vũ hiệu trưởng, kết quả đánh giá cuối cùng thường trùng với kết quả tự đánh giá của hiệu trưởng.

Khi được hỏi đánh giá phó hiệu trưởng như thế nào? Các ý kiến đều cho rằng đã thực hiện theo chỉ đạo tức là dùng chuẩn hiệu trưởng để đánh giá phó hiệu trưởng, nhưng chỉ dùng những tiêu chí có liên quan để đánh giá và thực chất chỉ là để hoàn thiện hồ sơ, bởi vì đã không chỉ ra được cụ thể những tiêu chí, chỉ số nào của chuẩn hiệu trưởng dùng để đánh giá phó hiệu trưởng. Rất khó khăn để tách các tiêu chí, chỉ số liên quan đến quản lý dạy học dẫn đến kết quả đánh giá không đảm bảo chính xác. Điều này phù hợp với tình trạng phân cấp quản lý hiện nay của hiệu trưởng cho phó hiệu trưởng là không rõ ràng. Việc

đánh giá, xếp loại phó hiệu trưởng theo chuẩn hiệu trưởng cần được hướng dẫn đánh giá chi tiết, hoặc tìm nguồn minh chứng phù hợp với các nội dung công việc mà phó hiệu trưởng phải làm. Thực hiện những trao đổi xung quanh khái niệm chất lượng quản lý, chất lượng quản lý dạy học thì những người được hỏi cho biết "Mới nghe thấy nhưng chưa từng thấy định nghĩa đầy đủ, tường minh của những khái niệm này ở tài liệu nào". Đặc biệt họ chưa thật sự xác định rõ ràng và sâu sắc nội hàm của các khái niệm đó. Qua quan sát và trao đổi, nhiều nhà quản lý, giáo viên cho rằng rất cần nghiên cứu đánh giá chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng và nói thêm: hiện nay ở nhiều trường đã quan tâm "quá mức" đến các hoạt động dạy học "bề nổi", chưa quan tâm đúng mức đến "chiều sâu" là chất lượng dạy học.

Kết quả khảo sát cho thấy, 40,11% người được hỏi cho rằng: Chuẩn hiệu trưởng để cập khá đầy đủ, chi tiết năng lực lãnh đạo, quản lý của hiệu trưởng. Dùng chuẩn hiệu trưởng có thể đánh giá được phần lớn các năng lực lãnh đạo, quản lý của hiệu trưởng (42,01%). Tuy vậy, rất khó khăn trong việc dùng chuẩn hiệu trưởng để đánh giá phó hiệu trưởng (45,17%). Nội dung chuẩn vẫn còn nhiều thiếu sót, chỉ số, yêu cầu chưa rõ ràng, chưa tường minh, còn chung chung dẫn đến khó khăn cho việc hiệu trưởng tự đánh giá (40,34%). Chuẩn còn có tiêu chí, chỉ số, yêu cầu trùng lặp, mơ hồ, khó hiểu, không cần thiết hoặc hình thức nhưng lại có những tiêu chí quá vụn vặt. Thiếu tiêu chí, chỉ số quan trọng về chất lượng quản lý thể hiện ở hoạt động và kết quả quản lý của hiệu trưởng (31,15%). Rất cần xây dựng những tiêu chí, chỉ số thực hiện có tính chất định hướng hoạt động quản lý và cụ thể thực hiện được một cách dễ dàng khi đánh giá hiệu trưởng (31%). Một điều bất hợp lý nữa là: Một chuẩn lại áp dụng đánh giá cho cả hiệu trưởng và phó hiệu trưởng ở hai cấp học khác nhau (cấp THCS và cấp Trung học phổ thông) (42,05%). Chưa có hướng dẫn xác định nội hàm, yêu cầu chỉ số/chỉ báo và hướng dẫn thông tin minh chứng điều này rất khó khăn cho tự đánh giá (40,34%).

Khi bắt đầu đặt vấn đề đánh giá chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng, chúng tôi thử dùng chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT để tách ra những tiêu chuẩn, tiêu chí, yêu cầu có liên quan đến quản lý dạy học. Tuy nhiên, kết quả việc tách là các tiêu chí, chỉ số, chỉ báo rời rạc không đủ thể hiện được các năng lực quản lý dạy học của người hiệu trưởng, càng không thể hiện được hoạt động quản lý dạy học. Chuẩn để cập quá nhiều phẩm chất nhưng ít tiêu chí, chỉ số thể hiện mức độ thực hiện cụ thể các hoạt động và kết quả quản lý của hiệu trưởng. Các tiêu chí, chỉ số không bao quát được các hoạt động quản lý dạy học

của người hiệu trưởng. Chúng tôi đã khảo sát mức độ xác định chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng thông qua kết quả tổng hợp điểm số các tiêu chí, chỉ số liên quan đến quản lý dạy học và thấy rằng kết quả đó không phản ánh được chất lượng quản lý dạy học của người hiệu trưởng. Có thể thấy chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT là chuẩn đánh giá phẩm chất, đạo đức, năng lực của hiệu trưởng và không thể dùng để đánh giá chất lượng quản lý dạy học của hiệu trưởng (có 41,44% ý kiến đồng tình với chúng tôi).

3.3. Về quy trình, thang đo và kết quả đánh giá hiệu trưởng theo chuẩn do Bộ GD&ĐT quy định

Dưới đây là tỉ lệ các ý kiến liên quan tới quy trình, thang, mức, nhân lực và kết quả đánh giá hiệu trưởng theo chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT (xem bảng 4).

3.4. Tổng hợp số liệu đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng trường THCS Hải Phòng

Dưới đây là kết quả đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT

và tổng hợp kết quả thử đánh giá chất lượng dạy học của hiệu trưởng theo chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT (xem bảng 5).

Qua quan sát, trao đổi và kiểm tra hồ sơ chúng tôi thấy hiệu trưởng vẫn đánh giá theo cách truyền thống (trả lời phiếu, tự cho điểm), kết quả tự đánh giá trên 70% đạt xuất sắc! Bệnh thành tích vẫn là phổ biến trong đánh giá hiệu trưởng. Chúng tôi cũng nhận thấy rằng nếu hiệu trưởng nào trung thực, nghiêm túc trong tự đánh giá thì những bước sau của đánh giá sẽ được tiếp tục một cách trung thực, nghiêm túc. Các ý kiến trao đổi đều cho rằng, quy trình đánh giá hiệu trưởng hiện nay vẫn chưa đảm bảo đánh giá khách quan chất lượng hiệu trưởng. Hiện nay, việc đánh giá hiệu trưởng đang gặp khó khăn trong việc xây dựng, phân định, mã hóa minh chứng, tích lũy và lưu trữ hồ sơ minh chứng, do nhận thức, năng lực, tinh thần trách nhiệm của cấp trường ở đơn vị còn hạn chế, việc kiểm tra đôn đốc của Phòng GD&ĐT, Sở GD&ĐT chưa thường xuyên, công tác

Bảng 4: Tỉ lệ ý kiến liên quan tới quy trình, thang đo và kết quả đánh giá hiệu trưởng theo chuẩn do Bộ GD&ĐT quy định

Nội dung khảo sát	Mức độ đồng ý					
	Rất đồng ý	Đồng ý	Bình thường	Không đồng ý	Rất không đồng ý	Ý kiến khác
Quy trình, thang, mức, nhân lực và kết quả đánh giá hiệu trưởng theo chuẩn của Bộ GD&ĐT						
1. Quy trình đánh giá xác định rõ ràng các hoạt động đánh giá	12,09%	19,91%	24,01%	22,86%	21,13%	0%
2. Quy trình tạo thuận lợi cho quản lý trường học nói chung và quản lý dạy học nói riêng	15,01%	18,09%	23,56%	21,32%	22,02%	0%
3. Quy trình đánh giá giúp hiệu trưởng dễ dàng thực hiện tự đánh giá	10,35%	17,65%	23,26%	23,43%	25,31%	0%
4. Quy trình cụ thể hướng dẫn các nhân lực (theo quy định) tham gia đánh giá hiệu trưởng	12,40%	18,51%	23,09%	23,88%	22,12%	0%
5. Quy trình đánh giá có tính khoa học, khách quan, trung thực, phù hợp với xu thế chuẩn hóa giáo dục và yêu cầu đổi mới quản lý giáo dục	16,06%	18,94%	20,11%	21,80%	23,09%	0%
6. Cách tính điểm, xếp loại trong đánh giá hiệu trưởng là có ý nghĩa thực sự	15,33%	16,66%	22,01%	21,65%	24,35%	0%
7. Dùng chuẩn và quy trình đánh giá hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT có thể đánh giá chính xác chất lượng hiệu trưởng	10,23%	17,77%	23,14%	24,70%	24,16%	0%
8. Dùng chuẩn và quy trình đánh giá hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT có thể đánh giá chính xác chất lượng quản lý dạy học của hiệu trưởng	1,12%	2,88%	17,45%	39,34%	39,21%	0%
Những việc cần thực hiện	Mức độ cần thiết					
	Rất cần thiết	Cần thiết	Bình thường	Không cần thiết	Rất không cần thiết	Ý kiến khác
1. Cần phải quan tâm, xem xét mức độ chuyển biến, tiến bộ của hiệu trưởng trong đánh giá	39,98%	27,02%	20,16%	11,73%	1,11%	0%
2. Cần phải yêu cầu hiệu trưởng viết báo cáo đánh giá (chỉ rõ điểm mạnh, điểm yếu, kế hoạch cải tiến chất lượng, cam kết cải tiến chất lượng và công khai kết quả đánh giá)	29,08%	26,92%	18,07%	16,80%	9,13%	0%
3. Cần phải yêu cầu HS, cha mẹ HS tham gia đánh giá hiệu trưởng để tăng tính khách quan, trung thực	25,12%	22,22%	21,70%	17,08%	13,88%	0%

Bảng 5: Kết quả đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo chuẩn do Bộ GD&ĐT quy định

Đối tượng đánh giá	Đạt chuẩn			Không đạt chuẩn
	Xuất sắc	Khá	Trung bình	Kém
Hiệu trưởng	70,15%	29,85%	0%	0%
Phó hiệu trưởng	71,67%	28,33%	0%	0%
Tổng hợp kết quả thử nghiệm đánh giá (dùng những tiêu chí, chỉ số có liên quan đến quản lí dạy học của chuẩn hiệu trưởng đánh giá chất lượng quản lí dạy học của hiệu trưởng)	100%	0%	0%	0%

tổng hợp, báo cáo từ các đơn vị giáo dục chưa kịp thời. Bước tự đánh giá cần thực hiện theo đúng yêu cầu (thu thập, xử lí, phân tích thông tin, minh chứng trước khi đưa ra phán xét đánh giá). Khi trao đổi về thang, mức xếp loại trong đánh giá hiệu trưởng, các ý kiến đều cho biết: Sự phân biệt giữa các mức trong cho điểm tiêu chí không rạch ròi, rõ ràng dẫn đến nếu phải lựa chọn 1 trong 2 mức, thường người tự đánh giá sẽ nhận mức cao. Đây là một nguyên nhân để có kết quả trên 70% hiệu trưởng được xếp loại xuất sắc. Các ý kiến trao đổi đều thống nhất cần yêu cầu hiệu trưởng viết báo cáo tự đánh giá. Đa số mọi người nhất trí cần HS, cha mẹ HS tham gia đánh giá hiệu trưởng, tuy nhiên còn một số hiệu trưởng lo ngại điều này, đặc biệt đối với những hiệu trưởng bản lĩnh chưa tốt. Qua nghiên cứu, chúng tôi thấy có mối liên hệ giữa kết quả đánh giá của hiệu trưởng và phó hiệu trưởng. Các ý kiến đều cho rằng kết quả đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo chuẩn của Bộ GD&ĐT hiện nay không chính xác, khách quan. Chuẩn, quy trình đánh giá hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT cần được nghiên cứu thay đổi.

4. Kết luận

Từ nghiên cứu thực tiễn chúng tôi thấy: Cần phải quan tâm chú ý hơn nữa đến việc hiệu trưởng quản lí quá trình dạy học. Tuy nhiên, cho đến nay chưa có nhiều nghiên cứu về chất lượng quản lí, chất lượng quản lí dạy học và đánh giá chất lượng quản lí dạy học của người hiệu trưởng. Chuẩn hiệu trưởng của Bộ GD&ĐT chủ yếu dùng để đánh giá phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp; năng lực chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm; năng lực lãnh đạo, quản lí chung và không thể dùng để đánh giá chất lượng quản lí dạy học của người hiệu trưởng. Để nâng cao chất lượng dạy học ở trường phổ thông hiện nay, một trong những giải pháp căn bản là nâng cao chất lượng quản lí dạy học của người hiệu trưởng. Dưới đây là một số đề xuất của chúng tôi :

- 1/ Xây dựng chuẩn chất lượng quản lí dạy học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở; Chuẩn đó sẽ là căn cứ để hiệu trưởng thực hiện những hoạt động quản lí và từng bước nâng cao năng lực quản lí dạy học;
- 2/ Xây dựng quy trình đánh giá chất lượng quản lí dạy học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở;

3/ Tập trung sự chỉ đạo của các cấp quản lí để đánh giá hiệu trưởng đảm bảo nghiêm túc, khách quan và hoàn thiện cơ chế, chính sách đánh giá hiệu trưởng, sử dụng kết quả đánh giá hiệu trưởng vào đúng mục đích. Tăng cường việc kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện và theo dõi tác động của việc đánh giá, xếp loại hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo chuẩn đến chất lượng dạy học từ các cơ sở giáo dục;

4/ Xây dựng và thực hiện các chế độ chính sách đãi ngộ đảm bảo các quyền lợi; tạo chế tài kết hợp giữa đánh giá với quy định trách nhiệm cụ thể.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 1. Chuẩn hiệu trưởng trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học (2007) (Ban hành kèm theo Thông tư số 29/2009/TT-BGDĐT ngày 22 tháng 10 năm 2009 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT).
- 2. Nguyễn Hữu Châu, 2005, *Những vấn đề cơ bản về chương trình và quá trình dạy học*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- 3. Nguyễn Hữu Châu, 2008, *Chất lượng giáo dục - Những vấn đề lí luận và thực tiễn*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- 4. Nguyễn Thúy Hồng, 2013, *Đánh giá đội ngũ nhà giáo theo chuẩn nghề nghiệp: Thực trạng, kiến nghị và giải pháp*, Tài liệu hội thảo, tập huấn đánh giá việc thực hiện và tác động của chuẩn hiệu trưởng, chuẩn nghề nghiệp giáo viên trung học.
- 5. Nguyễn Anh Thuận, 2012, *Chất lượng quản lí dạy học của người hiệu trưởng trường phổ thông*. Tạp chí KHGD, số 76.

SUMMARY

The article refers to the assessment of teaching management quality in lower secondary schools, basing on principal standards from MOET. The author analyzed and summarized the importance of assessing principals and their teaching management quality; contents of principal standards issued by MOET; process, measurement scale and results of principal assessment in accordance with MOET standards and draw some conclusions.